

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V IST_0_13687

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A

1. Οικονομικός φιλελευθερισμός
2. Φραγκικό Κράτος
3. Αμερικανική Επανάσταση
4. Μάχη του Κλειδίου
5. Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία του Γερμανικού Έθνους

B

- α. Σαμουήλ
- β. Όθων Α'
- γ. Δαντόν
- δ. Θωμάς Τζέφερσον
- ε. Καρδινάλιος Ουμβέρτος
- στ. Άνταμ Σμίθ
- ζ. Πιπίνος

(μονάδες 5)**Απάντηση (1-στ, 2-ζ, 3-δ, 4-α, 5-β)**

2) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

1. Σύνοδος του Τρέντο
2. Οριστικό Σχίσμα Εκκλησιών
3. Διανομή της Ρωμανίας
4. Μάχη της Άγκυρας
5. Εκχριστιανισμός των Ρώσων

(μονάδες 5)

Απάντηση: **1.** Εκχριστιανισμός των Ρώσων (957, επίσημα τέλη του 10^{ου} αι.), **2.** Οριστικό Σχίσμα Εκκλησιών (1054), **3.** Διανομή της Ρωμανίας (1204), **4.** Μάχη της Άγκυρας (1402). **5.** Σύνοδος του Τρέντο (1545-1563).

1.β. Να εξηγήσετε τη σημασία των ακόλουθων ιστορικών όρων: σκλαβητίες, Ένδοξη Επανάσταση.

(μονάδες 8+7=15)

Σκλαβητίες: Όταν οι Σλάβοι εγκαταστάθηκαν μόνιμα σε εδάφη της σημερινής Ελλάδας δημιούργησαν τις λεγόμενες σκλαβητίες, που ήταν νησίδες σλαβικού πληθυσμού, σκορπισμένες ανάμεσα στους ντόπιους.

Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη Χερσόνησο του Αίμου είναι γνωστές με τον όρο **σκλαβητίες**. Στο γεωγραφικό χώρο της Ελλάδας, όπως προαναφέρθηκε, οι σκλαβητίες αποτελούσαν αυτόνομες νησίδες σλαβικού πληθυσμού, μικρότερης ή μεγαλύτερης έκτασης. Στη διάρκεια του 9ου αι., οι σκλαβητίες που βρίσκονταν στα βορειοδυτικά της Χερσονήσου του Αίμου εξελίχθηκαν στα πρώτα κρατίδια των Σέρβων και Κροατών. Η ύπαρξη και η ανάπτυξη των δύο αυτών κρατιδίων διευκόλυνε τον εκχριστιανισμό των δύο λαών επί Βασιλείου Α'. Την ίδια εποχή (9ος αι.), οι σκλαβητίες που βρίσκονταν στα νότια της Χερσονήσου του Αίμου άρχισαν να ενσωματώνονται στην επεκτεινόμενη θεματική διοίκηση του Βυζαντινού Κράτους. Οι σκλαβητίες ήταν αρχικά ημιαυτόνομες και πλήρωναν φόρο υποτέλειας. (Η απάντηση βρίσκεται στη σελ. 13 και 26 του σχολικού βιβλίου)

Ένδοξη Επανάσταση: Το 1688 με την Ένδοξη Επανάσταση η αγγλική αστική τάξη κατόρθωσε να επικρατήσει στην πολιτική σκηνή επιβάλλοντας τη συνταγματική μοναρχία και τον κοινοβουλευτισμό.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 162 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2

2.α Πώς επιτεύχθηκε ο εξελληνισμός του Βυζαντινού κράτους;

(μονάδες 12)

Μετά το 630 το Βυζαντινό κράτος έχασε μεγάλο μέρος των ανατολικών του επαρχιών, απέκτησε όμως με αυτό τον τρόπο εθνολογική ομοιογένεια, καθώς οι περισσότεροι κάτοικοι του ήταν πλέον Έλληνες ή ελληνόφωνοι. Έτσι, τα Ελληνικά πήραν τη θέση που κατείχαν ως τότε τα Λατινικά, ως επίσημη κρατική γλώσσα. Η εξέλιξη αυτή αντανακλάται στους επίσημους αυτοκρατορικούς τίτλους. Ο Ηράκλειος υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο βασιλεύς με την προσθήκη πιστός εν Χριστώ, εγκαταλείποντας τους παλαιούς ρωμαϊκούς τίτλους imperator Romanorum (αυτοκράτωρ Ρωμαίων) caesar (καίσαρ) και augustus (αύγουστος). (Η απάντηση στη σελ. 16 του σχολικού βιβλίου)

2.β. Για ποιο λόγο υπογράφηκε η Ειρήνη της Αυγούστας (1555) και ποια αποτελέσματα είχε για τη Γερμανία

(μονάδες 13)

Το κήρυγμα του Λουθήρου, ως τοπικό θρησκευτικό κίνημα, αλλά και ως πυρήνας μιας ευρύτερης μεταρρυθμιστικής έκρηξης, είχε αποφασιστική επίδραση στην κοινωνική, πολιτική και οικονομική πραγματικότητα, όχι μόνον της Γερμανίας αλλά και ολόκληρης της Ευρώπης.

Όταν το 1529 η Δίαιτα αποκήρυξε τον Λουθηρανισμό, οι Γερμανοί ηγεμόνες που ήταν οπαδοί του Λουθήρου αντιτάχθηκαν και διαμαρτυρήθηκαν για τη δίωξη των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων. Η διαμαρτυρία αυτή, από την οποία ονομάστηκαν και προτεστάντες ή διαμαρτυρόμενοι (από το λατινικό ρήμα protestor: διαμαρτύρο-μαι), δεν είχε κανένα αποτέλεσμα. Τον επόμενο χρόνο υπέβαλαν στη Δίαιτα που συγκλήθηκε στην γερμανική πόλη Αυγούστα υπόμνημα με τις βασικές αρχές του λουθηρανισμού, γνωστό ως Ομολογία της Αυγούστας (1530).

Η αναμενόμενη σύγκρουση των μεταρρυθμιστών με τις αυτοκρατορικές δυνάμεις εκδηλώθηκε τελικά και έλαβε τη μορφή γενικευμένου εμφυλίου πολέμου. Στο τέλος ο αυτοκράτορας αναγκάστηκε να συμβιβαστεί με την Ειρήνη της Αυγούστας (1555), η οποία αναγνώριζε τη νομιμότητα του Λουθηρανισμού και το δικαίωμα κάθε ηγεμόνα να επιβάλλει στην περιοχή της δικαιοδοσίας του το δόγμα που επιθυμούσε. Με τη συνθήκη αυτή η Γερμανία διαιρέθηκε σε κράτη καθολικά και διαμαρτυρόμενα. (*Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 130-131 του σχολικού βιβλίου*)

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική